

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 11.04.1962, sp. zn. 2 To 108/62, ECLI:CZ:KSBR:1962:2.TO.108.1962.1

Číslo: 30/1962

Právní věta: K výkladu a použití § 16 odst. 1 tr. zák. Za účinnosti zákona č. 140/61 Sb. nelze svévolné opuštění práce považovat za trestný čin podle § 129, resp. § 130 tr. zák., pokud zaměstnanec sice poruší nebo nesplní svou důležitou povinnost plynoucí ze zaměstnání, avšak čin nemá za následek poruchu hospodářského provozu nebo hospodářské činnosti socialistické organizace ani takový činem nevznikla větší škoda. V případě, že podnik po odchodu obžalovaného normálně plnil plánované úkoly a potíže byly spojeny jen s tím, jak práci obžalovaného nahradit, nelze tyto těžkosti pokládat za poruchu v provozu nebo činnosti podniku. Jde pouze o provinění podle § 21 zák. č. 38/1961 Sb., resp. podle § 40 zák. č. 60/1961 Sb. Vytržení listů z občanského průkazu za účelem odstranění zápisu o navázání pracovního poměru zakládá trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 159 tr. zák. z r. 1950 nebo § 176 tr. zák.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 11.04.1962

Spisová značka: 2 To 108/62

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Padělání a pozměňování veřejné listiny, Porušování povinnosti v provozu socialistické organizace, Provinění, Působnost trestních předpisů, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Ukládání trestu

Předpisy: 86/1950 Sb.
§ 16 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1962 sb. rozh.

K výkladu a použití § 16 odst. 1 tr. zák.

Za účinnosti zákona č. 140/61 Sb. nelze svévolné opuštění práce považovat za trestný čin podle § 129, resp. § 130 tr. zák., pokud zaměstnanec sice poruší nebo nesplní svou důležitou povinnost plynoucí ze zaměstnání, avšak čin nemá za následek poruchu hospodářského provozu nebo hospodářské činnosti socialistické organizace ani takový činem nevznikla větší škoda. V případě, že podnik po odchodu obžalovaného normálně plnil plánované úkoly a potíže byly spojeny jen s tím, jak

práci obžalovaného nahradit, nelze tyto těžkosti pokládat za poruchu v provozu nebo činnosti podniku. Jde pouze o provinění podle § 21 zák. č. 38/1961 Sb., resp. podle § 40 zák. č. 60/1961 Sb.

Vytržení listů z občanského průkazu za účelem odstranění zápisu o navázání pracovního poměru zakládá trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 159 tr. zák. z r. 1950 nebo § 176 tr. zák.

(Rozhodnutí krajského soudu v Brně z 11. dubna 1962 – 2 To 108/62)

Obžalovaný, 25 roků starý řidič, byl rozsudkem okresního soudu v Třebíči uznán vinným dvojnásobným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1, písm. a), resp. písm. b) tr. zák. z roku 1950, trestnými činy poškozování provozu podle § 135 odst. 1 tr. zák. z roku 1950, paděláním a pozměňováním veřejné listiny podle § 159 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 a odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody na dobu 14 (čtrnácti) měsíců nepodmíněně.

Krajský soud v Brně k odvolání obžalovaného napadený rozsudek podle § 258 odst. 1, písm. b), d), e) a § 259 odst. 3 tr. ř. zrušil ve výroku o vině trestnými činy rozkrádání majetku v soc. vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. a) resp. b) tr. zák. z roku 1950, poškozování provozu podle § 135 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 a ve výroku o trestu.

Podle § 257 písm. b) tr. ř. zastavil trestní stíhání obžalovaného pro skutek, ve kterém obžaloba spatřovala trestný čin porušování povinností v provozu socialistické organizace podle § 129 odst. 1 tr. zák.

Obžalovaného znovu uznal vinným, že v Moravských Budějovicích jako zaměstnanec podniku Uhelné sklady Třebíč poškodil tento podnik tím, že v roce 1961 v krátkém časovém odstupu při dodávkách uhlí vyinkasoval od odběratelů částku 944,10 Kčs, kterou neodvedl a ponechal si ji pro sebe, a odcizil a na vlast účet prodal uhlí v ceně 206,70 Kčs, čímž spáchal trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1, písm. a), b) tr. zák. z roku 1950.

Za všechny tyto trestné činy (i za trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 159 odst. 1 tr. zák. z roku 1950, ohledně něhož výrok o vině napadeného rozsudku zůstal nedotčen), podle § 245 odst. 1 tr. zák. za použití § 22 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 odsoudil obžalovaného k trestu 8 (osmi) měsíců odnětí svobody nepodmíněně.

Z odůvodnění:

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek a shledal některé závěry okresního soudu, jež došly vyjádření ve výroku o vině a trestu, nepřesnými a nesprávnými.

Ve směru trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví jest správné a výsledkům řízení odpovídá skutkové zjištění, že obžalovaný úmyslně zkrátil majetek podniku Uhelné sklady Třebíč odcizením uhlí v ceně 206,70 Kčs a zpronevěrou částky 944,10 Kčs. Právní posouzení tohoto činu, jak se k němu první soud uchýlil, odporuje však zákonu.

Jestliže by bylo na místě spatřovat v prokázaném jednání dva samostatné trestné činy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, pak vzhledem k ustanovení § 16 odst. 1 tr. zák. bylo užito ustanovení § 132 nového trestního zákona, poněvadž ustanovení § 35 odst. 1 tr. zák. nepřevzalo zásadu dříve zakotvenou v předpise § 22 odst. 1 tr. zák. z roku 1950, že při souběhu trestných činů se stejnou horní hranicí trestní sazby se tato hranice zvyšuje o jednu čtvrtinu. Takto tedy první soud vyměřoval trest v rámci sazby od tří měsíců do šesti a čtvrt roku, zatím co podle nového trestního zákona by rozpětí sazby činilo od šesti měsíců do pěti let. Nutno ovšem vzít v úvahu, že obžalovaný se obou skutků dopustil vůči témuž podniku, že oba skutky byly spáchány v krátké době a že

pohnutka skutků byla totožná (potřeba peněz na alkohol). I když se liší způsob provedení, třeba si mezi oběma skutky uvědomovat souvislost, jež nutí k tomu, aby v nich byl shledán jediný trestný čin. Při takovém názoru jest ovšem ve prospěch obžalovaného, jestliže se jeho jednání posuzuje jako trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. z roku 1950. Takto bylo po zrušení příslušné části napadeného rozsudku znovu rozhodnuto.

Skutek obžalovaného, spočívající ve svévolném opuštění práce u nár. podniku Průmyslové stavby Gottwaldov, mohl být v době před 1. 1. 1962 posouzen jako trestný čin poškozování provozu podle § 135 odst. 1 tr. zák. z roku 1950. Za účinnosti zákona č. 140/61 Sb. se mohlo tak stát jedině za předpokladu (arg. § 3 odst. 1, § 16 odst. 1 tr. zák.), že zjištěné jednání vykazuje také skutkové znaky některého z trestných činů, jak je vytyčuje nový trestní zákon. V úvahu přichází ustanovení § 129, resp. § 130 tr. zák. Zde však trestní odpovědnost v případě, že zaměstnanec sice poruší nebo nesplní svou důležitou povinnost plynoucí ze zaměstnání, jest vázána na skutečnost, že takový čin má za následek poruchu v hospodářském provozu nebo hospodářské činnosti socialistické organizace anebo že takovým činem způsobil větší škodu. Podle výsledků dokazování však takové důsledky vůbec nenastaly. Ze svědectví S. a zprávy podniku Průmyslové stavby Gottwaldov bylo zjištěno, že podnik po odchodu obžalovaného normálně plnil plánované úkoly, a potíže byly jen s tím, jak práci obžalovaného nahradit. Tyto těžkosti, jež ostatně nebyly ani zvlášť složité, není možno pokládat za poruchu nebo činnosti podniku, jakou má zákon na mysli. Z toho důvodu čin obžalovaného za platnosti nového trestného zákona není již trestným činem. Jde pouze o provinění podle § 21 zák. č. 38/61 Sb., resp. podle § 40 zák. č. 60/61 Sb. Trestní stíhání pro skutek, který zakládá provinění nebo přestupek, je třeba zastavit (§ 177 odst. 2 písm. a, § 223 odst. 2, resp. § 257 písm. b tr. ř.), když opatření, jaké lze za toto provinění nebo přestupek uložit, jest zcela bez významu vedle trestu, který obžalovanému hrozí nebo který soud obžalovanému ukládá za spáchané trestné činy (§ 177 odst. 2, písm. a tr. ř.).

Výrok o vině trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 159 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 odpovídá výsledkům dokazování a také jeho právní jest bez závad. V této části rozsudku nedošlo proto k žádné úpravě.

Vzhledem ke změnám výroku o vině bylo znovu rozhodnuto o trestu. Při úvahách o trestu se však odvolací soud neztotožnil se stanoviskem orgánů činných v dosavadním trestním řízení, že obžalovaného třeba řadit mezi příživníky. Obžalovaný pochází z dělnické rodiny a sám jako dělník stále pracoval. Byl sice dvakrát trestán, avšak vždy pro trestné činy spočívající v útocích proti tělesné integritě občanů, jež třeba spojovat s jeho vznětlivou a hrubou povahou. Nebylo zjištěno, že by obžalovaný byl někdy v minulosti delší dobu bez pracovního poměru a že by žil na úkor práce jiných. Je pravda, že obžalovaný v poslední době měl sklon k požívání alkoholu, a že zde třeba vidět kořeny jeho trestné činnosti. Jde však o mladého člověka (25 let), u něhož ještě lze dosáhnout nápravy. Proto není na místě činit ohledně jeho vývoje zcela negativní závěry a řadit ho mezi osoby deklasované, příživnické. Vzhledem k dělnickému třídnímu profilu pachatele a vzhledem k podstatnému zúžení viny, k němuž došlo tímto rozhodnutím, pokládá odvolací soud za spravedlivý a možností převýchovy obžalovaného odpovídající trest odnětí svobody v rozsahu 8 měsíců.

Na druhé straně nelze přehlédnout, že obžalovaný se souzené a jistě vážné trestné činnosti dopustil poté, kdy byl v roce 1961 podmíněně odsouzen a tedy během zkušební doby. Jak již naznačeno, obžalovaný také silně podléhal v posledních letech alkoholu a stýkal se špatnými přáteli. Za této situace třeba sáhnout k opatření, jímž bude obžalovaný vytržen z dosavadního, pro něho tak nepříznivého prostředí. Jiná cesta nápravy u něho se nejeví možnou. Proto i odvolací soud neshledal předpoklady pro vyslovení podmíněného odsouzení.